دبدعاتونه کرکه وکه

مؤلف: سماحة الشيخ

عبدالعزيز بن عبدالله بن باز

زبارن: قاضي محمد شعيب (صافي)

Kingdom of Saudi Arabia
The Cooperative Office For Call And Guidance
To Communities at Um Al-Hammam
Under the Supervision of the ministry of Islamic Affairs
Endowment Guidance & Propagation
Tel. 4826466 / 4884496 Fax 4827489 - P.O. Box 31021 Riyadh 11497

Pustu
29

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ⓒ المكتب التعاوني للدعوة والإرشاد بحائل ، ١٤١٨هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

ابن باز ، عبد العزيز بن عبدالله

التحذير من البدع .ـ حائل .

٦٤ ص ؛ ١٢ × ١٧ سم

ردمك : ٨ - ١ - ٩١٨٧ - ٩٩٦٠

(النص بلغة البشتو)

١- البدع في الاسلام أ- العنوان

ديوي ٢١٢،٣ ١٨/١٨٦٨

رقم الايداع ١٨/١٨٦٨

ردمك : ٨ - ١ - ٩١٨٧ - ٩٩٦٠

(c) ketabton.com: The Digital Library

فَلْيَحْذَرِ الَّذِيْنَ يُخَالِفُوْنَ عَنْ اَمْرِهٖ اَنْ تُصِيْبَهُمْ
فِتْنَةٌ اَوْ يُصِيْبَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ -

(قرآن کریم)

التحذير من البدع

دبدعاتو نه کرکه وکه

مؤلف : سماحة الشيخ عبدالعزيز بن عبدالله بن باز

ژباړن : قاضی محمدشعیب (صافی)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکتاب نوم : دبدعاتونه کرکه وکه

دبحث موضوع : دمیلاد النبی(ص)، معراج دشپی او د شعبان
دپنځلسمی شپی دمجلسونو جوړولو شرعی حیثیت

مؤلف : سماحة الشیخ عبدالعزیز بن عبدالله بن باز

ژباړن : قاضی محمدشعیب (صافی)

ناشر : مکتبة الامام محمد بن اسماعیل البخاری

د چاپ نیټه : ١٤١٤هـ ق

د لومړی چاپ شمیر : ١٠٠٠ ټوکه

د دوه یم چاپ شمیر : ١٠٠٠ ټوکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوه یم چاپ مقدمه

بسم الله الرحمن الرحيم

نحمده ونصلی علی رسوله الکریم و بعد :

دا خبره هر چا ته په ډاګه ده چې د دعوت إلى الله مسئله لکه څنګه چې منحصره د کوم هیواد ، سمت، نژاد ، قوم، ډلی او فرد پوری نه ده دغه راز په خپله دعوت إلى الحق هم د کومو خاصو وسائلو او طریقو پوری اختصاص نه لری بلکښې متعددی لاری چاری وجود لری چې د امر بالمعروف او نهی عن المنکر او یا په بل عبارت د اسلامی دعوت د عمومیت او پراختیا میندلو په برخه کښې کمك او مرسته کوی .

د دی جملی نه د لیکوالانو سره د کتابونو د چاپ په قسمت کښې تعاون او د کتابونو ، رسائلو او نورو نشراتی موادو مجانا او وړیا توزیع کول. او دغه ډول د عامو مسلمانانو د مطالعی او اګاهی په خاطر د کتابخانو جوړول او د مطالعی او لیکنی لپاره زمینه برابرول د یادونی اوړام وړ تکی دی .

د مشهـ محدث محمد بن اسماعیل بخاری (رح) په نوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

کتابخانه یا کتاب تون چی اوس الحمد لله دعامو مراجعینو پر مخ خلاصه او پرانستی ده د دعوت په دغه ساحه کښې یو مثبت او اغیزمن گام اخستل بلل کیدای شي .

د دغه رسالي د دوه یم ځل لپاره چاپ او په لږ وخت کښې د لومړی ځل یو زر چاپ شویو ټوکونو تمامیدل او ورسره د علاقه مندانو لخوا شوق او علاقه درلودل په حقیقت کښې له یو پلوه ددی خبری د ژوت والي او ثبوت نښانه ده چی خلك اوس په غوڅ اکثریت سره په گردو چارو کښې د عمل کولو لپاره د مسنونه طریقو د لټولو او پیژندلو په باره کښې زیاته مینه او دلچسپی لری او دهری هغه وسیلی په لاس ته راوړلو کښې چی د هغی په ذریعه سره د اسلام واقعی روح او حقیقت درك کیږی یو د بل نه سبقت او وړانه والي کوی، او د بل پلوه د حق پرستو علماؤ په ضد د مبتدعینو ملایانو او د هغوی د پلویانو د ناوړه تبلیغاتو د بی اثره پاتی کیدو په باب یو ستر دلیل دی .

د کتاب د دوه یم ځل چاپ په وخت مونږ ته دا فرصت په لاس راغلی چی د پښتو هغه شمیرتوری کوم چی په لومړی چاپ کښې د قلمی اصلاح نخخه پاتی شوی وه اصلاح او درست

(c) ketabton.com: The Digital Library

شـول، او همـدارنګه ځنی اياتونه چی حـرکـات وربـاندی نه ؤ لیکل شوی او د عامو وګړو لپاره وربـاندی تلفظ کول سخت او مشکل ؤ په هغو باندی حرکات ولیکل شول او اوس د هر چا لپاره په اسانه سره د استفادی وړ وګرځیدل.

الله پاك دی مونږ ته په شريعت باندی د عمل کولو توفیق راکړی او زمونږ ټول نیك اعمال دی زمونږ لپاره د نجات ذريعه او وسيله وګرځوی .

وصلی الله تعالی علی خير خلقه محمد وآله واصحابه اجمعين.

محمد شعیب "صافی" - کنـړ - افغانستان

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

سریزه

ځنی خلك په دی عقیده دی چی دین دهر سړی دخپل فکر او خوښی شی دی او هر چاچی کومه طریقه دعبادت لپاره غوره کړه او په هغی سره یی عمل تر سره که، دده دنجات او سعادت وسیله ګرځی؛ اما حقیقت دا دی چی ددنیا او آخرت کامیابی یواځی درسول الله صلی الله علیه وسلم په مبارکو سنتو او طریقو کښی ده او له دینه پرته نوری ټولی لاری چاری په هر نوم او دستور سره چی او نومولی شی تلل وریاندی انسان دتاوان، هلاکت، او تباهی کندی ته غورځوی، ځکه الله پاك ددغه امت دهدایت اولارښونی لپاره رسول الله صلی الله علیه وسلم رالیږلی دی او د دین په ټولو امورو کښی یی پر اسلامی امت باندی دهغه پیروی او متابعت فرض او لازمی ګرځولی دی، او درسول الله صلی الله علیه وسلم پریکړوته غاړه ایښودل او په طریقو او سنتو باندی یی ورله تلل او خوښی ښرګندول دایمان لپاره اساس او بنسټ ټاکلی دی، الهی فرمان په دی برخه کښی داسی هدایت ورکړی دی.

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لايجدوا في انفسهم حرجاً مما قضيت ويسلموا تسليما ط

او دغه راز الله(ج) د رسول الله صلی الله علیه وسلم داوامرو او احکامو څخه مخالفت دهلاکت او عذاب باعث خودلی دی او دغه لوی خطرته یې مسلمانان په خپل مبارك قول سره داسی متوجه کړی دی: فليحذر الذين يخالفون عن امره ان تصيبهم فتنة او يصيبهم عذاب اليم.

که دخدای تعالی د رضا او خوشحالی په لټولو کښې په انصاف سره دقران کریم نصوصو او درسول الله صلی الله علیه وسلم مبارکو احادیثو ته نظرواچول شی حتما سړی دی نتیجی ته رسیږی چی ددنیا اوآخرت کامیابی او دالله تعالی رضا او خوشحالی صرف درسول کریم صلی الله علیه وسلم په تابعداری سره ترلاسه کیدای شی، ځکه چی قرآن کریم فرمایی: قل ان كنتم تحبون الله فاتبعوني يحببكم الله د رسول الله صلی الله علیه وسلم پیروی دانه ده چی سړی فقط یو څو اوامر عملی کړی او دیو څو مناهیوو څخه ځان وساتی، بلکښی درسول کریم صلی الله علیه وسلم پیروی عبارت له دینه ده چی مسلمان په بشپړه توګه خپل ټول کړه وړه دنیوی وی او که اخروی وی، د راحت په حالت کښی وی او که دتکلیف په وخت کښی وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوشحالی په صورت کښی وی او که دغم په مهال کښی وی، په عباداتو کښی وی او که په معاملاتو کښی وی لنده داچی په هرڅه کښی او هر وخت کښی یی د رسول الله صلی الله علیه وسلم په طریقو باندی درست عیار او عملی کړی او په هیڅ شی کښی دپیغمبر علیه السلام داحکامو او سنتو مخالفت ته زړه ښه نه کړی.

د اسلام دسپیڅلی دین لوی خصوصیت او امتیاز دا دی چی په دغه دین کښی صرف دالله جل جلاله قول او درسول اکرم صلی الله علیه وسلم ارشادات، هدایات او سنت د دلائلو په برخه کښی مدار داعتبار دی او دبل هرچا قول او فعل ولوکه دا ډیرغټ شخص ته منسوب هم وی، خوکله چی دالله او دالله درسول داحکامو مخالف وی داعتبار وړنه دی همدا وجه ده چی علماء وایی: هرڅوک چی درسول الله صلی الله علیه وسلم دحکم خلاف کوم عمل وکړی اویا کومه طریقه ایجاد کړی اګر چی ددین په نیت سره وی خوبیاهم کونکی یی ګناه ګار او عمل یی کوته او مردود دی لکه چی پیغمبر علیه السلام فرمائی:

(مَنْ اَحْدَثَ فِی اَمْرِنَا هذاَ مَالَیْسَ مِنْهُ فَهُوَرَدٌّ) .

په دین کښی بدعت ددغه ډول اعمالو دجملی څخه شمیرل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیږی او دا داسی عمل دی چی فاعل او کونکی یی ددین په صبغه او جامه کښی په دی عقیده باندی تر سره کوی چی ګواکي دا ددین جزء او نیك کار دی، حال داچی دا ددین جزنه بلکښی په اسلام کښی نوی راپیدا شوی عمل یی چی په شرع شریف کښی دهغی لپاره کوم اساس او بنیاد نه شی پیدا کولی، نه په قرآن مجید کښی دهغی په باب کوم اصل مندلی شی او نه ورله په احادیثو کښی دمشروعیت دلیل بنودلی شی، اونه په خیرالقرون کښی ددغه عمل دانجامولو په برخه کښی دچاقول او فعل دسند په توګه وړاندی کولی شی.

رسول الله صلی الله علیه وسلم په یو مبارك حدیث کښی هرنوی پیدا شوی عمل په دین کښی بدعت بللی دی او هر بدعت ته یی ګمراهی ویلی ده او دهری ګمراهی انجام یی جهنم ښودلی دی، (کل محدثة بدعة وکل بدعة ضلالة وکل ضلالة فی النار) الحدیث.

شیخ عبدالعزیز عبدالله بن باز دسعودی عربستان دافتاء دعوت او ارشاد رئیس په اوسنی عصر کښی واقعا یو داسی شخصیت دی چی داسلامی امت دعقائد و او اعمالو د اصلاح په برخه کښی د دعوت او تبلیغ وظیفی ته په خاص اهمیت

(c) ketabton.com: The Digital Library

قائل دی او په دغه ساحه کښی داسبابو او وسائلو په عمومیت او پراختیا کښی په اخلاص او صداقت سره هڅه او کوښښ کوی، ترڅو مسلمانان دشرك، بدعت او رسوماتو په ناوړه عواقبو باندی خبر شی چی بیا دقرآن کریم او احادیثو په رڼا کښی دشرکی عقیدی، او مزخرفو خودساخته اعمالو څخه ځانونه وساتی.

دشیخ ابن باز یوه رساله د (التحذیر من البدع) په نوم چاپ شوی ده، په دغه رساله کښی نوموری دمیلاد النبی صلی الله علیه وسلم په نوم مروجه محفلونه او مجالس جوړول او اهتمام دغه راز د رجب دمیاشتی په آخره کښی دمعراج دشپی په نوم دیوی شپی لمانځل، او همدارنګه دبرات یعنی دشعبان دپنځلسمی شپی خاص ډول اهتمام او درناوی او دغه شپه دیوځانګړی قسم عبادت لپاره اختصاصول ناروا او بدعت ګڼلی دی او دقرآن کریم او نبوی سننو په استنادیی ددغو محدثو عملونو بطلان او عدم مشروعیت په ډیره معقوله او مدلله توګه سره ثابت کړی دی.

دغه بدعت (دمیلات مروجه محفل) د (۷) اوومی پیړی په لومړیٔ لسیزه کښی لکه چی ابن خلکان لیکلی دی په (٦٠٤)هـ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کال کښې د مظفرالدین کوکری بن اربل په نوم دیو مسرف پاچا لخوا چې د دین څخه ناخبره ؤ او یو دنیا پرست ناکاره عالم یې ملګرتیا کوله، دموصل په ښار کښې کیسښودل شو، او کوم عالم چې ددغه بدعت دایجاد په برخه کښې یې پاچاته دجواز مشوره ورکړې وه دهغه په باب ذهبي په دول الاسلام کښې لیکلي دي چې دهغه نوم عمر بن وحید ابوالخطاب متوفی ۶۳۳هـ ق ؤ.

حافظ ابن حجرعسقلاني دلسان المیزان په ٤ ټوك ۲۹۶ مخ کښې ددغه مزخرف عالم په باره کښې داسې لیکلي دي:

ده به ددین دائمه وو او اسلافوپه شان کښې ډیره زیاته بې ادبي او ګستاخي کوله، دګنده او قبیحي ژبې څښتن ؤ، نهایت زیات احمق او مغرور ؤو، او ددین په امور کښې ډیر بې پروا او سست ؤ،علماؤ ویلي دي چې دپاچا مطلب ددغه بدعت په رواجولو کښې ځان ته دعوامو پام را اړول او دخپلې واکمنی استحکام ؤ، او همدغه وجه وه چې کال په کال به یې ددغه محفل دمراسمو په تر سره کولو باندې دلکونو رپو مصارف کول.

علامه ذهبي د دول الاسلام په ۲ ټوك ۱۰۳ مخ کښې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی هکله داسی لیکلی دی (وکان ینفق کل سنة علی مولد النبی صلی الله علیه وسلم نحو ثلاث مائة الف) یعنی هرکال به یی د رسول الله صلی الله علیه وسلم دمیلاد دلمانځنی په مناسبت جوړ شوی محفل باندی تقریبا دری لکه روپی مصرف کولو. اما روسته بیا په نورو سیمو کسی هم دبدعت پسنده اشخاصو له خوا دغه محدث عمل ته هوا ورکړل شوه او عمومیت یی ومنده، ولی دهند په نیمه وچه کښی چی سړی په دی وروستیو پیړیو کښی دهندوستان او ورسره په ګاونډیوکښی دپرتو هیوادونو پخوانی او وسنی تاریخ ددین په لحاظ سره مطالعه کوی نو وینی چی ددغه بدعت او په عامه سطحه دنورو بدعاتو په رواجولو کښی خودغرضه حاکمانو او علماء سوء په ګډه سره رول لوبولی دی او لا کله چی واکمنی طبقی دغه ناکاره علماء دخپلو ګټو دساتلو په خاطر په څنګ کښی نیولی دی نو دغه مزخرفه او ماده پرست علماء بیا دهغوی دنفوذ نه په استفادی کولو سره دبدعاتو او رسوماتو په ترویج اوعمومیت کښی ځانونه بنه ستری ستومانه کړی دی او بالخصوص شیعه وو او بریلیانو ترټولونه زیاتی په دغه ناولی دند کښی غوټی وهلی دی.

ما دغه رساله «التحذیر من البدع» له دی امله په پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژبه ترجمه کړه چی ددغه لسان ویونکی او لوستونکی له یوخوا د دلائلو په رڼا کښی په دی پوه شی چی داسلام په مکمل کړی شوی دین کښی دغه اعمال چی دبحث موضوع ده او په دی زمانه کښی یی دبل هروخت په نسبت بازار زیات تود دی، کوم شرعی حیثیت نه لری بلکښی د شریعت خلاف نامشروع او محدث عملونه دی او ځان ساتنه ترینه ضروری او لازمی خبره ده، او دبل پلوه دبدعاتو ناوړه اثراتو او عواقبوته هم پام لرونکی اووسی ځکه اکثر خلك دبدعاتو په مهلك جال کی گیردی او په دی گمان چی گنی دآخرت لپاره دثواب ذریعه او نیك کار دی تر آخره پوری پکښی اخته وی او بالآخره عمر یی پای ته ورسیږی اوهمدغسی بی توبی مړشی. (وَهُمْ يَحْسَبُوْنَ اَنَّهُمْ يُحْسِنُوْنَ صُنْعًا) .

الله پاك دی مونږ ته په سمه لاره دتللو توفیق راکړی، دبدعاتو، خرافاتو، او هرډول باطل او ناروا ؤ څخه مو دی په امان کښی وساتی، وماذلك علی الله بعزیز صلی الله تعلی علی خیر خلقه محمد واله واصحابه اجمعین

قاضی محمد شعیب «صافی»

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

لومړی رساله

الحمدلله والصلوة والسلام على رسول الله وعلى آله وصحبه ومن اهتدى بهداه اما بعد:

د رسول الله صلى الله عليه وسلم دنيك مرغه ميلاد (زيږيدنى) دلمانځنى په مناسبت دخصوصي غونډو جوړولو او په دغو غونډو کښې دپيغمبر عليه السلام داحترام لپاره په دى عقيده چې دى محفل ته تشريف راوړى، پاڅيدل او قيام او په يوه ځانګړى توګه دسلام ادا کول، او دغه راز پکښې دځنو نورو مراسمو داجرا کولو په هکله دډيرو کسانو لخوا ځوځوواره داپوښتنه وشوه چې دغه عمل دشريعت له مخى څه حکم لرى؟

ځواب: د رسول الله صلى الله عليه وسلم دزيږيدنى او يا دبل چا دزيږيدنى د لمانځنى په مناسبت غونډه (دمولود په نوم محفل) جوړول شرعا بالکل جواز نه لرى ځکه چې دا عمل[1]

۱- دبحث موضوع هغه مروجه مجالس او محفلونه دى چې د ربيع الاول دمياشتى په ۱۲ نيټه او يا ددغه ورځى پمناسبت سره په نورو وختو کښې دخاصو مراسمو شرطونو مصارفو او قيوداتو په ترڅ کښې منعقد کيږى. مترجم

(c) ketabton.com: The Digital Library

بدعت او په دین کښې نوی طریقه ده، او داله دی امله چې دعه عمل نه رسول الله صلی الله علیه وسلم په خپله کړی دی او نه په خیرالقرون (غوره پیړیو)کښې ـــ

درسول الله صلی الله علیه وسلم راشده خلیفه ګانو او نورو صحاب وو او تابعینو رضوان الله علیهم اجمعین ددغه عمل داهتمام په برخه کښې اقدام کړی دی، او حال دا چې دوی درسول الله صلی الله علیه وسلم په طریقو او سنتو باندی ترټولو خلکو ښه پوهیدل او له هرچانه دوی دنبی علیه الصلوة والسلام سره زیاته مینه او محبت درلوده او په ټول امت کښې دوی درسول الله صلی الله علیه وسلم دشرع او قانون زیات تابعدار او پیرو وو، درسول الله صلی الله علیه وسلم ارشاد مبارك دی فرمائي: (مَن أحدَثَ فی أمرِنَا هذا مَالَیسَ مِنهُ فَهُوَرَدٌّ)[۱] او په بل حدیث کښې نبی علیه السلام فرمایلی دی: (عَلَیکُم بِسُنَّتِي وَسُنَّةِ الخُلَفَاءِ الرَّاشِدِینَ المَهدِیِّینَ مِن بَعدِی تَمَسَّکُوابِهَا وَعَضُّوا عَلَیهَا بِالنَّوَاجِذِ وَإیَّاکُم وَمُحدَثَاتِ الأُمُورِ فَإنَّ

۱- ځمونږ د اسلام په دین کښې چې چا داسی نوی کار اضافه کړو چې ددین ځخه نه وی هغه عمل مردود دی دمنلو وړنه دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

كُلُّ مُحْدَثَةٍ بِدْعَةٌ وَكُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ)[۱]

په دغو دواړو مبارکو احاديثو کښې دبدعاتو ارتکاب په کلکه سره منع شوی دی او دمبتدعينو دپاره سخته ويره او تحذير بيان شوی دی. الله جل جلاله په خپل مبين کتاب کښې په دی هکله فرمائي: (وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا)[۲]

او همدارنکه الله تعالى فرمائي: فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ[۳].

او بل ځائي فرمايلي دي: (لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ

۱- پرتاسي باندي ځما دسنتو او طريقو عملي کول او پابندی لازم ده او له مانه وروسته ځما دهدايت مندوونکو خلفاء دطريقو کلك پابند شي، منکولی ورباندي ولګوی اوعمل پری وکړی او په دين کښې دنوو راپيدا شويو اعمالو څخه ځان وژغوری ځکه په دين کښې دهرنوی عمل انجامول بدعت دی او هر بدعت (بدعت کونکی) ګمراه دی.

۲- سورة حشر :(۷) او هغه څه چی درکړی تاسوته رسول (دالله) نووائی خلی وينسی قبول ئی کړی، او هغه څه چی منع کوی (رسول الله) تاسی له هغه څخه، نو بيرته شی تری (مه ئی غواړی).

۳- سورة النور : (٦٣) پس ودی يريږی هغه کسان چی مخالفت کوی له امره (حکمه) ددغه رسول ځما، له دينه چی ورسيږی دوی ته څه فتنه (آفت په دنيا کښې) يا ورسيږی دويته عذاب دردناك (په آخرت کښې).

(c) ketabton.com: The Digital Library

اُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللّٰهَ وَالْيَوْمَ الْاٰخِرَ وَذَكَرَ اللّٰهَ كَثِيْرًا(١).

همدادول الله پاك مهرباني كوي او فرمائي: وَالسّٰبِقُوْنَ الْاَوَّلُوْنَ مِنَ الْمُهٰجِرِيْنَ وَالْاَنْصَارِ وَالَّذِيْنَ اتَّبَعُوْهُمْ بِاِحْسَانٍ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوْا عَنْهُ وَاَعَدَّلَهُمْ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ تَحْتَهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا اَبَدًا ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ(٢).

او همدغه راز الله تعالی فرمايلي دي:

(اَلْيَوْمَ اَكْمَلْتُ لَكُمْ دِيْنَكُمْ وَاَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِيْ وَرَضِيْتُ

١- سورة احزاب : (٢١) خامخا په تحقيق دي تاسي ته (اي ويريدونكيو) په (كارد) رسول الله صلی الله عليه وسلم كښي اقتداء غوره، نيكه دّ پاره دهغه چاچي داريږي دالله تعالی اواميد لري (دملاقات) او ورځي روستني (قيامت) او ډير يادوي الله تعالی هم په خوله هم په زړه.

٢- سورة التوبة : (١٠٠) او هغه وړاندېني اولني ايمان لرونكي له مهاجرينو او انصارونه او نور هغه كسان چي ددغه سابقانو متابعت يي كړي دي ددوي په احسان يعني نيكي سره راضي شوي دي الله تعالی له دوي څخه (دطاعت په قبول سره) او راضي شوي دي دوي له الله تعالی نه (دنعمت په وركړه) او الله تعالی دوي ته جنتونه تيار كړي دي چي ددغه جنتونو يعني دونو او مانيو دلاندي به يي ويالي بهيږي او دوي به په هغو كښي دتل او هميش لپاره اوسيږي دغه (رضاء او جنت) ډير لوي بري دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لَكُمُ الْاِسْلَامَ دِيْنًا[۱]

په قرآن کریم کښې دغه ډول آیتونه ددی موضوع په ارتباط زښت زیات دی، نو اوس چې د شه ځیل مولود د ثواب په نیت لمانځل کیږي نو دینه خو داسې څرګندیږي چې (العیاذ بالله) الله پاك ددی امت لپاره دین نه ؤ مکمل کړی او رسول الله صلی الله علیه وسلم هم دغه دین څرنګه چې لازم او مناسب ؤ خپل امت ته نه ؤرسولی چې په عمل کښې یې راوستی وای، ترڅو روستنی خلك را پیدا شول او په اسلام کښې یې داسې نوی کارونه یعنی بدعات او خرافات چې شریعت دهغې اجازه نه وه ورکړی راپیدا کړل او دا په دی ګمان چې دا نیك کارونه دی، دین ورباندی کمال ته رسیږی او الله جل جلاله ته دتقرب وسیله ګرځی، حال داچې دابې له شکه ډیر لوی خطرناك خیال دی، او په الله پاك او رسول الله صلی الله علیه وسلم باندی اعتراض او نیوکه ده کوم چې الله جل جلاله او دهغه رسول محمد رسول الله صلی الله علیه وسلم ترینه منزه

۱- سورت مائده : (۳) نن ورځ مکمل کړو ما تاسی ته دین ستاسی یعنی اصولا او فروعا، او تمام یعنی پوره می کړو خپل نعمت پرتاسی (ای مؤمنانو!) یعنی ددین په اکمال سره او غوره کړو ماتاسی ته اسلام ددین په لحاظ سره، یعنی په ټولو ادیانو کښې ډیر پاکیزه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مبراء دی، څکه الله پاك دخپلو بندګانو لپاره دین پوره کړی دی او نعمت یی ورباندی تمام کړی دی.

رسول الله صلی الله علیه وسلم هم په بشپړه توګه سره دین بیان کړی دی او جنت ته دننوتو او دجهنم داور څخه دبچ پاتی کیدوټول طرق اولاری یی خپل امت ته په واضحه توګه ښوولی او په ګوته کړی دی، څکه په صحیح حدیث کښی چی عبدالله بن عمرو رضی الله عنهما یی روایت کړی دی داسی راغلی دی: عن عبدالله بن عمرو رضی الله عنهما قال رسول الله صلی الله علیه وسلم مابعث الله من نبی الا کان حقا علیه ان یدل امته علی خیر ما یعلمه لهم وینذرهم شرما یعلمه لهم، رواه مسلم فی صحیحه[1]

او دا ښکاره خبره ده چی زمونږ پیغمبر جناب محمد رسول الله صلی الله علیه وسلم د ټولو انبیاءُ غوره او آخرنی پیغمبر دی او د تبلیغ او نصیحت په لحاظ د ټولو څخه اوچت او اکمل

۱- دعبدالله بن عمرو رضی الله عنهما څخه روایت دی چی رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلی دی: الله پاك په هر نبی باندی دا لازمه کړی ده چی خپل امت ته د نیکو او غوره کارونو تعلیم ورکړی فائدی او ګټی یی ورته وښائی او دبدو(ناوړو) کارونو نه ورته دځان ساتنی په هکله توصیه وکړی او ویی ویره وی، دغه حدیث مسلم شریف پخپل صحیح کښی روایت کړی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی نو که چیری دمولود د لمانځنی په مناسبت مجلسونه جوړول د الله تعالی د غوره شوی دین یوه برخه وای، حتماً به دا عمل یا رسول الله صلی الله علیه وسلم په خپل ژوند کښی په خپله انجام کړی وای او یابه دده صلی الله علیه وسلم صحابه ؤ رضی الله عنهم ددغه فعل کولو ته اقدام کړی وای خوکله چي په خیر القرون کښی یعنی په غوره شویو پیړیو کښی هم دغه عمل د چا لخوا ترسره شوی نه دی نو ثابته شوه چی دا داسلام د احکامو څخه نه بلکښی دا دهغو بدعاتو له جملی څخه دی چی په اسلام کښی نوی را پیدا شوی دی او نبی علیه السلام خپل امت ددغو ناجائزو کارونو د ارتکاب څخه ویرولی دی لکه چی په تیرو دوه مبارکو احادیثو کښی یی یادونه وشوه، او دغو دوه حدیثونو ته د معنی په لحاظ ورته نور ډیر احایث هم شته چی دغه مدعی ثابته وی لکه دا قول درسول کریم صلی الله علیه وسلم شو چی دجمعی د ورځی په خطبه کښی یی وفرمایل:

اما بعد: فإن خیر الحدیث کتاب الله وخیر الهدی هدی محمدصلی الله علیه وسلم وشر الامور محدثاتها وکل بدعة ضلالة- رواه الامام مسلم فی صحیحه[1]

---

(۱) اما بعد: بیشکه د الله تعالی کتاب تر ټولو غوره کلام او بیان دی چی بهترینه طریقه دمحمدی کتاب په ذریعه سره منْدل کیزی اودمحمد رسول الله->

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دی برخه کښې زښت زيات آياتونه او احاديث وارد شوی دی، او ددغه امت ډير زيات شمير علماؤ هم ددغه ډول محفلونو د انعقاد او جوړولو څخه انکار کړي دی او د ذکر شويو آياتونو او احاديثو او څنو نورو شرعی دلائلو په اساس يی هغه ناروا گڼلی دی او دهغی نه يی د منع کيدو او ځان ساتنی په باب يادونه کړی ده، البته بعضو متأخرينو ورته جواز ورکړی دی، خو هغه هم په دی شرط چی دغه غير مشروع شيان پکښې ونه کړای شی مثلاً درسول الله صلی الله عليه وسلم په ستاينه کښې غلو او تجاوز ونه کړای شی، د ښځو او نارينؤ تر مينځ اختلاط نه وی، د موسيقی او لهو ولعب نور وسائل پکښې استعمال نه شی، او همدارنگه څنی نور داسی اعمال پکښې ترسره نه شی چی د اسلام سپيڅلی قانون ناروا گڼلی وی او دوی يی په دی گمان کوی چی دا بدعت حسنه دی او جواز لری ځکه شرعی قانون دادی چی کله په کوم شی کښې په دينی لحاظ سره نزاع واقع شی نو دالله تعالی کتاب او د محمدصلی الله عليه وسلم سنتو او ارشاداتو ته يی وړاندی کوو

-> صلی الله عليه وسلم سنت دخير او هدايت سرچشمه ده، او ترټولو ناوړه هغه کارونه دی چی په دين کښې نوی د ځانه اضافه او ددين جز وگرځول شی او هر نوی کار (بدعت) گمراهی او ضلالت دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او دقرآن کریم او احادیثو په رڼا کښې یې فیصله او پریکړه لټوو چې دالله او د رسول الله صلی الله علیه وسلم په دی برخه کښې څه فرمان دی لکه چې الله پاك فرمائي:

يَآ اَيُّهَا الَّذِيْنَ آمَنُوْا اَطِيْعُوْا اللّٰهَ وَ اَطِيْعُوْا الرَّسُوْلَ وَ اُولِي الْاَمْرِ مِنْكُمْ فَاِنْ تَنَازَعْتُمْ فِيْ شَيْءٍ فَرُدُّوْهُ اِلَى اللّٰهِ وَ الرَّسُوْلِ اِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ الآخِرِ ذٰلِكَ خَيْرٌ وَّاَحْسَنُ تَأْوِيْلًا. (۱)

دا رنگه الله پاك په بل ځای کښې فرمایلی دی: وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيْهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهٗ اِلَى اللّٰهِ (۲) ٠

مونږ دغه مسئله چې د مولود په مناسبت د محفلونو ځانگړی اهتمام دی د الله پاك كتاب ته واړندی کړه، الله جل جلاله په خپل کتاب کښې مونږ ته په فعل او ترك کښې د رسول الله صلی الله علیه وسلم په اطاعت او پیروی سره امر

(۱) نساء (۵۹): ای مؤمنانو! تاسی د الله حکم ومنی او دالله د رسول حکم ومنی او اطاعت وکړی د خاوندانو د حکم چې ستاسی څخه وي یعنی د مسلمانانو حاکمانو او مشرانو او که بیا مو په کوم شی کښې نزاع پیخه شوه نو الله طرفته یعنی دالله کتاب ته او رسول ته یعنی د رسول الله صلی الله علیه وسلم احادیثو ته یې راجع کړی که په الله او ورځ د آخرت باندی ایمان لری، او دا رجوع الله او رسول ته ډیره غوره ده او دا رجوع د عاقبت له جهته ډیره ښه ده.

(۲) شوری- ۱۰: او په هغه خبره کښې چې د کوم څیز په باب جگړه کوی تاسی پس د هغې حکم یعنی فیصله الله ته مفوضه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړی دی او ددی خبری آګاهی پکښی هم راکړی ده چي د اسلام سپیڅلی دین په تمامه معنی سره کامل (او مکمل دی)او ددی خبری د ثبوت کوم دلیل چی رسول الله صلی الله علیه وسلم ددغه محفل اهتمام په خپله کړی دی وجود نلری، نو معلومه شوه چی دا په هغه دین کښی نشته کوم چی الله پاك مونږ لپاره بشپړه کړی دی او درسول کریم صلی الله علیه وسلم په اتباع سره یی راته پکښی حکم فرمایلی دی، او دا ځکه چي مونږ دغه مسئله د رسول الله صلی الله علیه وسلم سنتو ته هم راجع کړه او په هغی کښی مو ولیدل چی دا فعل نه رسول الله صلی الله علیه وسلم په خپله کړی دی اونه یی بل چاته د هغی امر کړی دی او نه دده قدرمنو صحابؤ ددغه عمل په ترسره کولو کښی اقدام کړی دی، پس ددی تولونه دا نتیجه په لاس راځی چی دا شرعی عمل نه دی بلکښی د هغو بدعاتو له جملی څخه دی چی نوی را پیدا شوی دی او دین ګنل کیږی.

ددغه تحقیق په رڼا کښی چی هرڅوك لږ غوندی بصیرت و لری، حق یی خوښ وی او دحق په پلټنه کښی دانصاف نه کار اخلی په دی پوهیږی چی دمولود په مناسبت ددغه ډول مجلسونو ترتیب ددین دامورو څخه نه دی بلکښی هغه ناروا

(c) ketabton.com: The Digital Library

عمل دی چی الله پاك او دهغه رسول صلی الله علیه وسلم یی په ترك او ورنه په اجتناب کولو سره مونږ ته امر کړی دی، او داچی په مختلفو سیمو کښی ډیر خلك دمیلاد په مناسبت غونډی او مجلسونه جوړوی نوعقل مند انسان باید په دی ونه غولیږی ځکه حق داشخاصو په کثرت سره نه پیژندل کیږی بلکښی حق یواځی دشرعی دلائلو په اساس پیژندل کیږی اوبس لکه چی الله پاك دیهودو او نصارا ږو متعلق فرمائي: (وَقَالُوا لَن یَدخُلَ الجَنَّةَ الا من کَانَ هُوداً اَو نَصَاری تِلكَ اَمَانِیُّهُم قُل هَاتُوا بُرهَانَکُم اِن کُنتُم صَادِقِینَ) [۱].

او په بل ځای کښی الله پاك فرمایلی دی: (وَاِنْ تُطِعْ اکثَرَمَن فِی الأَرضِ یُضِلُّوكَ عَن سَبِیلِ اللهِ) [۲].

اوبیا زیاتره دمولود په مناسبت دغه مجالس برسیره پردی چی بدعت دی نور یو زیات شمیر منکرات او ناروا اعمال

۱- بقره : (۱۱۱) وائي اهل کتاب له سره نه ننوځی جنت ته مگر هغه څوك به ننوځی چی یهودی یا نصرانی وی، دا ددوی نفسانی غوښتنی دی؛ دوی ته ووایه راوړی خپل دلیل پردی خبره که په دی وینا کښی ریښتنی یی.

۲- انعام : (۱۱٦) او که متابعت وکړی ته دزیاتو هغه کسانو چی پا ځمکه کښی دی نو وابه دی یړوی دوی ای محمده ! دالله دلاری څخه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پکښې ترسره کیږي مثلاً د نارینه وو سره دښځو اختلاط، ساز او سرود (آوازونه او غزلې ویل) دموسیقي دآلاتو غږول، دنشه یي او مخدره شیانو استعمال او څښل او دځنو نورو ناوړه اوغیر مشروع کارونو انجامول شول، او کله کله پکښې ددینه هم لوی جرم واقع کیږي چې هغه شرك اکبر دی، دمثال په ډول درسول الله صلی الله علیه وسلم په ستاینه او تعریف کښې غلو او بې ځایه مبالغه کوي، د اولیاء الله په مدحه کښې دحدنه تجاوز کوي، آواز او فریاد ورته کوي مرسته ورنه غواړي او داعقیده ساتي چې اولیاء عالم الغیب دي، او دغه راز بعضې نور ناروا کارونه شو.

او حال داچې په سیې روایت کښې راغلي دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلي دي: (ایاکم والغلوفی الدین فانما اهلك من کان قبلکم الغلو فی الدین).

په دین کښې دغلو او بې ځایه مبالغې څخه ځانونه وساتئ ځکه ستاسې څخه مخکښې خلك په دین کښې دغلو او افراط په وجه هلاك شوي دي.

او په یو بل حدیث کښې چې امام بخاري(رح) روایت کړی دی نبي علیه السلام فرمایلي دي: (لا تطروني کما اطرت

(c) ketabton.com: The Digital Library

النصاری ابن مریم انما انا عبد فقولوا عبدالله ورسوله) خرجه البخاری فی صحیحه من حدیث عمر رضی الله عنه.

(ځما دتعریف او توصیف په وخت کښنی دحد څخه تجاوز مه کوی لکه څنګه چی نصرانیانو دعیسی بن مریم په باره کښنی اوکړه او هغه ته یی د الله تعالی دځوی نسبت وکړ ، زه صرف بنده یم نو په دی اساس ځما په هکله او وایی: عبدالله ورسوله)

یعنی ځمادتوصیف په برخه کښنی دومره افراط مه کوی لکه څومره چی نصاریٰ ؤ دعیسی بن مریم په برخه کښنی کړی ؤ بی شکه زه بنده یم ماته دالله بنده او دهغه رسول او وایئ.

او بیا دحیران تیر خبره خولا داده چی زیاتره خلك په دغه ډول کنفرانسونو کښنی برخه اخستلو ته په زیات اهمیت قائل وی او دالله تعالی دحقوقو او فرائضو په اداء کولو کښنی سست او مقصر وی حتی چی په جمع سره لمانځه ته هم حاضریدای نشی او په دی نه پوهیږی چی دڅومره ستری ګناه مرتکب وګرځیدل ولی دیته یی خیال قدری هم نه وی. بیشکه چی دا دایمان کمزوری او دالله تعالی دورکړی بصیرت کم والی دی، او په زړونو باندی د ډول ډول معصیتونو او ګناهونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزنگ تاثیر اواغیزه ده الله پاك دی مونږ او ټولو مسلمانانو ته ددغه مرض څخه شفاء نصیبه وکرځوی. (١)

او ځنی خلك په دی ګمان هم دی چی دغه محفل ته نبی اکرم صلی الله علیه وسلم په خپله تشریف راوړی چی له همدی امله یی داستقبال لپاره ودریږی سلام اداء کوی او هرکلی اهلا وسهلا وایی چی دا ډیر لوی باطل او دبدترین جهل نتیجه ده ، ځکه رسول الله صلی الله علیه وسلم دقیامت دورځی نه مخکښی دخپل قبرڅخه نه راوځی او نه دچا سره ملاقات کوی او نه ددوی اجتماع ګانوته حاضریږی بلکښی دقیامت دورځی پوری په خپل قبر کښی مقیم او تشریف لرونکی دی او روح مبارك یی دعزت په مقام کښی درب العزت په وړاندی په اعلی علیین کښی قرار لری لکه چی الله پاك دالمؤمنون په سورة کښی فرمایلی دی: (ثُمَّ اِنَّكُم بَعدَذٰلِكَ لَمَيِّتُونَ ثُمَّ اِنَّكُم يَومَ القِيَامَةِ تُبْعَثُونَ) ٢

١- کله چی د رسول الله صلی الله علیه وسلم دمیلاد په مناسبت محفلونه او غونډی جوړول لکه چی تاسوته دشرعی دلائلو په رڼا کښی ثابته شوه کوم شرعی حیثیت نه لری نو دبل هرچا دزیږیدنی تلین چی په هرنوم سره لمانځل کیږی په طریق اولی سره غیر مشروع او ناروا عمل دی ولوکه دخلکو په نظر ډیرغت اشخاص پکښی هم کلدون وکړی لکه په موجوده وخت کښی چی د پیرانو او ملنګانو په قبرونو او مزارونو باندی دعرس په نوم غونډی اومیلی جوړیږی او یو تعداد دپام وړ مذهبی او سیاسی اشخاص پکښی ګډون کوی. مترجم

٢- د المؤمنون سورة(١٥-١٦) بیا بیشکه تاسی پس له دی خامخا مړه کیدونکی یې، بیشکه تاسی دقیامت په ورځ کښی بیا ژوندی را پاڅولی شی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوهمدارنګه رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمائي: قال النبي صلی الله علیه وسلم انا اول من یشق عنه القبر یوم القیمة وانا اول شافع وانا اول مشفع[۱].

دغه مبارك حدیث او پاسنی ذکر شوی مبارك آیت او هغه نور آیاتونه او احادیث چی دغو دواړوته په معنی کښی ورته والی لری ټول په دی باندی دلالت کوی چی رسول الله صلی الله علیه وسلم اوهم نور مړی به د قیامت له ورځی نه مخکی دخپلو قبرونو څخه نشی راوتلی، او دا دټولو اسلامی علماءُ په مینځ کښی مجمع علیها او متفقه مسئله ده چی هیڅ نزاع او اختلاف پکښی ددوی ترمینځ نشته، نو مسلمانانوته پکاردی چی دغه مسائل په پام کښی ونیسی او دهغو بدعاتو او خرافاتو څخه اجتناب وکړی کوم چی جاهلانو ایجاد کړی دی او په شرعی دلیل باندی اتکاء نه لری.

وَالله المستعان وعلیه التکلان ولاحول ولاقوة الا به.

اما کوم چی په رسول الله صلی الله علیه وسلم باندی درود

۱- دقیامت په ورځ به زه هغه څوك یم چی دټولونه به لومړی دقبر څخه پورته کیږم، او زه به لومړی شخص یم چی سفارش به کوم او زه به لومړی شخص یم چی شفاعت به می قبول شی. علیه من ربه افضل الصلوة والسلام.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او سلام ويل دی هغه بی له شکه دتقرب حاصلولو غوره طريقه او نيك عمل دی لکه چی الله پاك فرمايلی دی: انَّ اللهَ وَمَلٰئِكتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يأَيُّهَا الَّذِينَ امَنُوا صَلُّوا عَلَيهِ وَسَلِمُوا تَسلِيمًا[1].

او درسول الله صلی الله عليه وسلم فرمان دی: من صلی علیّ واحدة صلی الله عليه بها عشرا[2] او دا په هروخت کبنی جائز او مشروع عمل دی او بالخصوص دهر لمانځه نه وروسته يی په ويلو باندی زيات ټينګارشوی دی، او حتی چی دډيرو علماء په نزد باندی دهرلمانځه په روسته نی قعده کبنی ددرود لوستل يو وجوبی امر دی، او په نورو ډيرو ځايونو کبنی بيا درود ويل لکه چی يو زيات شمير احاديث وربادی دلالت کوی سنت موکده دی، مثلاً د آذان ويلو وروسته، درسول الله صلی الله عليه وسلم دمبارك نوم اخستلو په وخت کبنی، او دارنګه دجمعی په شپه او ورځ کبنی شو.

۱- بيشکه الله پاك او پريښتی پرنبی عليه السلام باندی درود وايی، ای مؤمنانو تاسی پرهغه باندی ډير درود او سلام ولولئ.

۲- چاچی پرماباندی يوځل درود ووايه الله پاك په هغه باندی لس واری درود او رحمت ليږی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالله پاك څخه سوال كوو چې مونږ او ټولو مسلمانانو ته
په دين باندې دپوهيدو او ثبات توفيق راكړي او دنبوي سننو
مطابق راته عمل په برخه كړي او له هر راز بدعاتو او خرافاتو
څخه مو په امان كښې وساتي اِنَّهُ جَوَّادٌ كَرِيمٌ وَصَلَّى اللهُ وَسَلَّمَ
عَلَى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ والِهِ وصَحبِهِ اَجمَعِين.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه یمه رساله

دمعراج دشپې درناوی او په دغه مناسبت دخاصو مراسمو ترسره کولو حکم.

الحمد لله والصلوة و السلام علی رسول الله وعلی اله وصحبه. امّا بعد: په دې کښې شك نشته چې د معراج واقعه درسول الله صلی الله علیه وسلم په صداقت باندې روښانه او څرګند دلیل دی، او دالله تعالی په وړاندې درسول اکرم صلی الله علیه وسلم دشان او منزلت په برخه کښې ښکاره ثبوت دی لکه چې همدغه واقعه دالله تعالی په بې ساره قدرت او په ګردو مخلوقاتو باندې د ده دعلو او اوچت والي په باب یوستر دلیل هم دی. الله جل جلاله په دې هکله داسې فرمایلي دي:

سُبۡحَانَ الَّذِیۡ اَسۡرٰی بِعَبۡدِهٖ لَیۡلًا مِّنَ الۡمَسۡجِدِ الۡحَرَامِ اِلَی الۡمَسۡجِدِ الۡاَقۡصَی الَّذِیۡ بٰرَکۡنَا حَوۡلَهٗ لِنُرِیَهٗ مِنۡ اٰیٰتِنَا اِنَّهٗ هُوَالسَّمِیۡعُ الۡبَصِیۡرُ[۱].

---

(۱) بني اسرائیل: (۱) پاك دی هغه ذات چې خپل بنده(محمد) یې بیولی ؤ په یوه شپه کښې یعنی په یوه برخه دشپه کښې د مسجد حرم څخه تر مسجد اقصی پورې، هغه چې مونږ برکت اچولی دی ګرد چاپیره دهغه او دغه بیول د محمدﷺ د دې لپاره ؤچې وښایو مونږ ده ته ځنې دخپلو دلائلو څخه بیشکه چې دغه الله همدی ښه اوریدونکی او لیدونکی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

درسول الله صلی الله علیه وسلم څخه په تواتر سره ثابته شوی ده چی دی اسمانو نوته پورته بوتلل شو. دټولو اسمانونو دروازی ورته بیرته شوی ان تردی چی داووم اسمان څخه تیر شو، او خپل پالونکی یی

ورسره دهغه څه متعلق خبری وکړی دکوم شی چی ئی اراده درلوده، او الله تعالی وریاندی پینځه لمونځونه فرض کړل، او دغه لمونځونه ابتداءً الله پاك پنځوس فرض کړی ؤ، خود رسول الله صلی الله علیه وسلم دټینګار او بیا بیا مراجعی په سبب چی هر واربه ئی دالله تعالی نه د تخفیف سوال کاؤ پینځه لمونځونه پاتی شول چی په فرضیت کښی پنځه دی او په اجر
۱- وثواب کښی پنځوس دی ځکه دیوی نیکی پرځای الله پاك لس برابره بدله او ثواب ورکوی. فللّه الحمد والشکر علی جمیع نعمه.

دغه شپه په کومه کښی چی داسراء او معراج واقعه پیښه شوی ده په صحیح احادیثو کښی ددغه شپی تعین نه دی راغلی او ټول هغه روایات چی ددغه شپی په تعین کښی وارد دی دحدیث دفن پوهانو په نزد باندی هغه درسول الله صلی الله علیه وسلم څخه ثابت نه دی او داچی الله پاك دغه شپه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخلکو ځخه هیره کړی ده په دی کښی هم دالله پاك دیر لوی
حکمت دی او فرصاکه دمعراج دشپی تعین هم ثابت شی؛
مسلمانانو له جائز نه دی چی دغه شپه دعبادت اوریاضت لپاره
خاص وګرځوی او یا په دغه شپه کښی دخاصو مراسمو په ترڅ
کښی محفلونه جوړ کړی، ځکه نبی علیه السلام او دهغه
اصحابو رضی الله عنهم په دغه شپه کښی نه کوم محفل او
مجلس جورکړی ؤ او نه ئی هغه دکوم شی دپاره خاص کړی وه،
نوکه په دغه شپه کښی محافل جوړول او په خاصو مراسمو سره
ددغه شپی لمانځل شرعی حکم وائی نو خامخا به رسول الله
صلی الله علیه وسلم خپل امت ته قولا او یافعلا دهغی بیان
کړی وی او که درسول الله صلی الله علیه وسلم ځخه ددغه
شپی داهتمام متعلق کوم شی واقع شوی وای نو هغه به معلوم
او مشهور وی او صحابه کرامو به خامخا مونږ ته دهغی نقل او
روایت کړی وی ځکه هغوی په پوره امانت داری سره دخپل
پیغمبر محمد رسول الله صلی الله علیه وسلم ځخه ټول هغه څه
نقل کړی دی چی امت مسلمه ورته اړتیا لری، ددین په باره
کښی له هغوی نه هیڅ کمی نه دی شوی بلکښی هغوی دهر
نیك کارکولوته سبقت او وړاندی والی کړی دی نوکه په دغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه کښې ددغه شپې دتعظیم په خاطر په خاصو مراسمو سره غونډه او جشن نیول مشروع طریقه وائي، نو صحابه کرامو به ترټولو خلکو ځخه مخکښې دغه عمل ته اقدام کړی وای، او رسول الله صلی الله علیه وسلم ناصح ترین دخلکو دی، او درسالت پیغام یې په بشپړه توګه سره رسولی دی او امانت ئې ادا کړی دی. نو که چیرته ددغه شپې درناوی او مجلسونه جوړول پکښې دالله تعالی ددین داحکامو ځخه وای، نو رسول الله صلی الله علیه وسلم به ضرور د هغې بیان کاؤ او پټ به یې نه پرېښوده خو کله چې په دې برخه کښې دهیڅ کوم شی ثبوت دشارع له خوا نشته نو دا په داګه شوه چې ددغه شپې تعظیم او محفلونه جوړول په دغه شپه کښې د اسلام ځخه نه دی ځکه الله پاك ددغه امت لپاره خپل دین مکمل کړی او نعمت یې ورله پوره کړی دی او دهغه چاپه هکله یې کرکه ښودلې ده چې په دین کښې هغه ځه معمول ګرځوی کوم چې الله پاك دهغې دکولو اذن نه وی کړی الله پاك دخپل مبین کتاب دمائدې په سورت کښې داسې فرمایلی دی: اَلیَومَ اکمَلتُ لَکُم دینَکُم واَتمَمتُ عَلَیکُم نِعمَتِی وَرَضِیتُ لَکُمُ الاسِلاَمَ دِینًا۔ دغه راز دشورې په سورة کښې الله(ج) فرمایلی دی: (اَم لَهُم شُرکَاءُ

(c) ketabton.com: The Digital Library

شَرَعُوا لَهُم مِنَ الدِّينِ مَالَم يَاذَن بِهِ اللّٰهُ ولولاكَلِمَةُ الفَصلِ لَقُضِيَ بَينَهُم وَاِنَّ الظّٰلِمِينَ لَهُم عَذَابٌ اَلِيمٌ[۱].

او په ډېرو احاديثو کښې هم دبدعاتو نه ډځان ساتنې په باب درسول الله صلى الله عليه وسلم ارشادات موجود دي او تصريح پکښې شوې ده چې بدعات گمراهي او ضلالت دي او داله دي امله چې اسلامي ټولنه د بدعاتو عظيم خطرته پام لرونکې اووسي او دکولو څخه يې اجتناب وکړي ددغو احاديثو له جملې څخه يو هغه حديث دى چې په صحيحينو کښې دحضرت عائشې ام المؤمنين رضى الله عنها په روايت سره موجود دى چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي دي:

(من احدث في امرنا هذا ماليس منه فهورد)(۱) او دامام مسلم په يو روايت کې داسې راغلي دي: (منْ عمل عملاً ليس عليه امرنا فهورد)[۲] «چاچې داسې يوعمل وکړچې څمونږ اذن

۱- شورى (۲۱) آيا دوى لره شريکان دي چې سازکړي دي هغوى د دوى لپاره له دين څخه هغه څه چې حکم نه دى کړى په هغې سره الله پاك اوکه چيرى نه وائي خبره دفيصلې نو خامخا به حکم کړى شوى ؤ په مينځ ددوى کښې، او بيشکه ظالمان به په دردناك عذاب کښې مبتلا وي.

۲- ترجمه يوځل مخکښې شوي ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او طريقه په كي نه وى هغه مردود دي»

دمسلم شريف په يو بل حديث كښى دجابر رضى الله عنه

روايت دى، دى وائي چى رسول الله صلى الله عليه وسلم به

دجمعى دورځى په خطبه كښى فرمايل:

(اما بعد: فان خير الحديث كتاب الله وخير الهدى هدى

محمد صلى الله عليه وسلم وشرالامور محدثاتها وكل بدعةٍ

ضلالة)[۱].

حضرت عرباض بن سارية رضى الله عنه فرمائى چى رسول

الله صلى الله عليه وسلم يوه ورځ مونږ ته په دومره مؤثر اندازه

سره وعظ او بيان وكړو چى په زړونوكى ورڅخه ويره پيدا شوه

او ستركى ژړه غوني شوى اوخكى تربنه اوبهيدى مونږ وويل:

اى دالله تعالى رسوله! معلوميږى چې ګواكى دا آخرنى او

الوداعى وعظ دى نو وصيت وكړه مونږ ته، رسول الله صلى

الله عليه وسلم ؤفرمايل:

اوصيكم بتقوى الله والسمع والطاعة وان تأمر عليكم عبد

فانه من يعش منكم فسيرى اختلافا كثيرا فعليكم بسنتى وسنة

الخلفاء الراشدين المهديين من بعدى تمسكوابها وعضوا عليها

۱- ترجمه يوحل مخكسى شوى ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بالنواجذ واياكم ومحدثات الامور فان كل محدثة بدعة وكل بدعة ضلالة.

د رسول الله صلى الله عليه وسلم احاديث پدی برخه کښی ډير وارد شوی دی او دغه ډول د رسول الله صلى الله عليه وسلم داصحابو او صالحينو سلفونه هم دبدعاتو څخه دځان ساتنی په باب ويره او ترهه ثابته ده او البته داپه دی لحاظ چی بدعت په دين او اسلامی شريعت کښی دداسی يو عمل زيات والی دی چی دالله پاك اذن او حکم پکښی نشته او ديهودانو او نصرانيانو سره چی داسلام دشمنان دی مشابهت او ورته والی دی ځکه هغوی په دين کی هغه خود ساخته څيزونه راننه ايستلی ؤ چی الله پاك يی حکم نه ؤکری اوبل داچی دبدعاتو دمينځ ته راتلوله امله په نقصان اونيم ګړتيا سره داسلام دمقدس دين متهم کيدل لازميږی او هرچاته معلومه ده چی په دی کی څومره لوی فساد دی او دالله پاك ددغه مبارك قول سره مخالفت دی چی فرمائی: (اَليَومَ اكمَلتُ لكُم دِينَكُم وَاَتمَمتُ عَلَيكُم نِعمَتِى وَرَضِيتُ لَكُمُ الاِسلاَمَ دِينًا).

او همدارنکه درسول الله صلى الله عليه وسلم دهغو احاديثو صريح اوښکاره مخالفت دی کوم چی دبدعاتو څخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دځان ساتنی، ویری او منافرت متعلق وارد شوی دی.

زه هیله لرم هغه دلائل کوم چی مونږ ذکر کړل، ددغه بدعت یعنی داسراء او معراج دشپی دجشن نیول او لمانځلو دردکولو په برخه کښی دحق مطالبه کونکی لپاره کافی او قناعت بخښونکی وی او پری پوه شی چی داعمل کوم شرعی حیثیت نه لری دځانه اضافه کړی شوی کار دی ځان لری ساتنه ورنه ضروری خبره ده، څرنګه چی الله پاك په مسلمانانو باندی نصیحت کول او دشرعی اموروبیانول واجب ګرځولی دی او دعلم کتمان او پټول ئی حرام کړی دی، نو ما غوره وګڼله چی دخپلو مسلمانانو ورونو پام دغه بدعت ته راوګرځوم کوم چی په زیاترو سیمو کښی معمول او مروج دی ان تردی چی بعضو خلکو پری باندی دشرعی او دینی عمل ګومان کړی دی.

مونږ دالله پاك څخه سوال کوو چی مسلمانان اصلاح او درست کړی او دین باندی پوهیدل ئی نصیبه وګرځوی مونږ او دوی ته په حق باندی دتمسك او ثبات او دشریعت مخالف عمل په ترك او پریښودو باندی توفیق راکړی او الله پاك په دی باندی قادر او توانا دی.

وصلی الله علیه وسلم وبارك علی عبده ورسوله نبینا محمد واله وصحبه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریمه رساله

دشعبان (برات) دمیاشتی دپینځلسمی شپی دخاص درناوی او دعبادت لپاره دهمدغه شپی دتخصیص او تعین په هکله شرعی حکم.

الحمدلله: لائق دحمد او ستاینی دی هغه ذات چی زمونږ لپاره ئی خپل دین کامل کړی دی او پرمونږ باندی ئی دخپلو نعمتونو پوره پیرزونه کړی ده، درود او سلام دی وی دالله پاك په نبی او رسول رحمة للعلمین محمّد صلی الله علیه وسلم باندی.

اما بعد: الله پاك په قرآن کریم کښی فرمایلی دی:

اَلیَومَ اکمَلتُ لکُم دِینَکُم واَتمَمتُ عَلَیکُم نِعمَتِی وَرَضِیتُ لَکُمُ الاِسلاَمَ دِیناً[۱] بیا سورة شوری کښی فرمائی:

(اَم لَهُم شُرَکَآءُ شَرَعُوا لَهُم مِّنَ الدِّینَ مَالم یَاذَن بِهِ اللّهُ)[۲]

وفی الصحیحین عن عائشة رضی الله عنها عن النبی صلی

۱-۲- ددی تولو ترجمه په لومړئ رساله کښی مکمله شوی ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله علیه وسلم انه قال: (من احدث فی امر نا هذا مالیس منه فهورد)

یعنی چاچی دمحمد رسول الله صلی الله علیه وسلم په دین کښی نوی کار اضافه کړو هغه کار مردود او قابل دمنلو نه دی او دمسلم شریف په یو روایت کی داسی راغلی دی:

(من عمل عملا لیس علیه امرنا فهورد) یعنی چاچی داسی یوعمل وکړ چی څما دطریقی او عمل مطابق نه وی مردود دی.

وفی صحیح مسلم عن جابر رضی الله عنه ان النبی صلی الله علیه وسلم کان یقول فی خطبته یوم الجمعة، اما بعد: فان خیرَ الحدیث کتاب الله و خیرَ الهدی هدی محمّد صلی الله علیه وسلم وشرَ الامور محدثاتها وکل بد ضلالة.

په دغه برخه کی آیاتونه او احادیث زښت زیات دی چی ټول صراحة په دی باندی دلالت کوی چی الله پاك سبحانه وتعالی یقیناً ددغه امت لپاره خپل دین مکمل کړی او نعمت یی وریاندی تمام کړی دی او رسول الله صلی الله علیه وسلم ددغه جهان څخه هغه وخت رحلت وکړ چی دین یی په بشپړ توگه سره ورساؤ او دخپل امت لپاره یی ټول هغه څه چی الله

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاك ددغه امت لپاره داقوالو او افعالو په ساحه کښې مشروع ګرځولي ؤ بيان کړل، او داخبره يې واضحه کړې ده چې ټول هغه ډول اعمال اوکارونه چې خلك يې دده درحلت نه وروسته ايجاد کړي او اسلام ته يې منسوب کړي هغه که اقوال وي او که اعمال وي ټول بدعت او مردود دي، ولوکه دغه عمل يې په ښه نيت باندې هم کړې وي.

درسول الله صلی الله عليه وسلم صحابؤو او ددوی نه وروسته نورو اسلامي علماؤ دغه حقيقت درك کړې وو نو ځکه يې دبدعاتو په هکله کرکه او خوف درلوده او ځانونه يې ورنه ساتل، ابن وضاح، طرطوشي ابوشامه او داسې نورو علماؤ چاچې دبدعاتو په رداو دسنتو په اتباع کښې کتابونه ليکلي دي ټولو په دغه برخه کښې بحث او څيړنه کړې ده.

دبرات يعنی دمحفلونو په ترڅ کښې دشعبان دمياشتې دپنځلسمې شپې درناوی او دغه ورځې (دشعبان ۱۵ نيټې) ته دروژې نيولو لپاره اختصاص ورکول دهغو بدعاتو له جملې څخه يو بدعت دی چې دځنو خلکو لخوا رامينځ ته شوی دی، او هيڅ داسې دليل چې داعتماد وړوی دهغي په ثبوت باندي وجود نه لري اګر چي ځني احاديث ددغه شپي په فضيلت کښي وارد دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو هغه ضعیف دي ددي وړ نه دي چه اعتماد وربانديي وشي، او کوم احادیث چی په دغه شپه کښی په نسبت سره نوروته دلمونځ کولو دفضیلت په باب وارد دی هغه کرد موضوعی او مختلق دی لکه چی ډیرو پوهانو دیته دخلکو پام اړولی دی روسته به ان شاء الله ددوی دکلام یو قسمت ذکر شی. دشام او بعضونورو سمو دځنو سلفو آثارهم ددغه شپی دفضیلت په هکله شته خود جمهورو علماؤ په دی اتفاق دی چی په دغه شپه کښی خاص قسم مجالس او محفلونه ترتیبول بدعت دی.

او هغه احادیث چی ددغه شپی په فضیلت کښی وارد دی هغه ټول ضعیف دی او ځنی ئی موضوعی هم دی، ددغو علماؤ له جملی څخه یو هم حافظ ابن رجب دی چی په خپل کتاب (لطائف المعارف) او ځنو نورو کتابونو کښی یی دغه ټکی ته په ګوته نیولو سره خلك متوجه کړی دی.

او په ضعیفو احادیث باندی صرف دهغو عباداتو په برخه کښی کوم چی اصل ئی په صحیح دلائلو سره ثابت وی، عمل کولی شی.

اما دشعبان په پنځلسمه په اصطلاح دبرات په شپه کښی دخاصو مراسمو دترتیب او محفلونو جوړولو دثبوت په هکله

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوم صحیح دلیل وجود نه لري چې ضعیفه احادیث بیا دهغې په ټخنګ کښې مؤثر واقع شي.

دغه ارزښتناکه قاعده شیخ الاسلام ابن تیمیه(رح) ذکر کړې ده، او زه په دغه مسئله کښې دځنو علماؤ اقوال رانقل کوم ترڅو ددلائلو دمخې ددغې مسئلې په باب معلومات حاصلې کړي.

ټول علماء په دې متفق دي چې دخلکو په مینځ کښې دمتنازع فیه مسائلو وړاندې کول دحکم معلوملو دپاره دالله تعالی کتاب او درسول الله صلی الله علیه وسلم احادیثو او سنتوته واجب دي ترڅو ولیدل شي چې دالله تعالی په کتاب قرآن عظیم الشان او درسول الله صلی الله علیه وسلم په احادیثو اویا په دغو دواړو کښې ددغه مسئلې په باب څه حکم دی: که په قرآن کریم او احادیثو کښې او یا په یو ددغو دواړو کښې یې حکم موجود ؤ، نو دادشریعت حکم دی عملي کول یې واجب دي او که چیرته ددې دواړونه مخالف ؤ نو بیا ترک او پریښودل یې واجب دي، او هغه عبادات چې په قرآن کریم او سنتو کې دهغې دمشروعیت په باب کوم دلیل موجود نه وي نو بیا خلکو ته ددغه عمل دکولو پلوري دعوت ورکول او خوبائي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیانول خوبی لاڅه کی، ځکی چی په خپله دغه عمل بدعت دی کول ئی هیڅ جواز نه لری. لکه چه الله ج په سورة النساء کی فرمایلی دی:.

یٰأَیُّهَا الَّذِینَ اٰمَنُوا أَطِیعُوا اللهَ وَأَطِیعُوا الرَّسُولَ وَأُولِی الأَمرِمِنکُم فَاِن تَنَازَعتُم فِی شَیءٍ فَرُدُّوهُ اِلیَ اللهِ وَالرَّسُولِ ان کُنتُم تُؤمِنُونَ بِاللهِ وَالیَومِ الاخِرِ ذٰلِکَ خَیرٌ وَّ اَحسَنُ تَاوِیلاً ۰

همدارنکه الله پاك په سورت شوری کښی فرمائی:

(وَمَا اختَلَفتُم فِیهِ مِن شَیءٍ فَحُکمُهُ اِلیَ اللهِ)

او په سورت آلعمران کښی فرمائی:

قُل اِن کُنتُم تُحِبُّونَ اللهَ فَاتَّبِعُونِی یُحبِبکُمُ اللهُ وَیَغفِرلَکُم ذُنُوبَکُم[۱] ۰

بل ځای سورت نسآء کښی الله تعالی فرمائی:

فَلاَ وَرَبِّكَ لاَیُؤمِنُونَ حَتّٰی یُحَکِمُوكَ فِیمَا شَجَرَ بَینَهُم ثُمَّ لاَ یَجِدُوا فِی أَنفُسِهِم حَرَجاً مِمَّا قَضَیتَ وَیُسَلِّمُوا تَسلِیماً ۰

په دی برخه کسی آیاتونه زښت زیات دی او ټول صراحة

۱- روایه دوی ته که چیری یی تاسی چی محبت کوی له الله تعالی سره نو ځما متابعت وکړئ الله تعالی به تاسو سره محبت وکړی او ګناهونه به مو درمعاف کړی او الله مغفرت کونکی او ډیر رحم والا دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې دلالت کوي چې داختلافي مسائلو حکم دکتاب الله (قرآن کریم) او درسول الله صلی الله علیه وسلم داحادیثو له مخې معلومول واجب دي او بیا پردغه حکم باندې رضا او خوښي څرګندول هم واجب دي او هم دغه دایمان تقاضا ده چې دبندګانو دپاره په کښې هروخت فائده اوګټه ده او داخرت لپاره دکامیابی او سعات سبب دی.

حافظ ابن رجب په خپل کتاب (لطائف المعارف) کښې ددغه مسئلې په هکله دخپل هغه کلام په تعقیب چې مخکښې ذکر شوي دي وائي:

دشام والا ځنو تابعینو لکه خالد بن معدان، محکول، لقمان بن عامر، او ځنونورو به دشعبا ن دمنځنی (پنځلسمی) شپې خاص تعظیم او درناوی کاؤ، او په دغه شپه کښې به ئې په عبادت کښې ډیره زیاته سعی او کوښښ کولو، او بیا نورو خلکو ددغه شپې دفضیلت او تظعیم په هکله دهغوی پیروی وکړه او داسې ویل شوي دي چې دوی ته په دې برخه کښې اسرائیلي روایات رسیدلي ؤ. اما کله چې په نورو ملکونو کښې ددوی دغه عمل شهرت ؤمونده نو دخلکو ترمنځ په کښې اختلاف پیدا شو، چا ددوی عمل دحجت په توګه ومنلو او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددغه شپې په تعظیم کښې یې دهغوی سره موافقت وکړو لکه دبصرې او نورو سیمو ځنې عابدین شول، ولې دحجاز زیاتره علماؤ چې له دې جملې نه عطاء او ابن ابی ملیکه هم دي دهغې نه انکار وکړ،او دمدینې منورې فقهاؤ قول چې هغه دځنو مالکینو اوبعضو نورو علماؤ قول هم دی عبدالرحمن بن زید بن اسلم ئې داسې نقل کوي چې هغوی ویلې دي: داټول بدعت دی اساس نلري. او دشام دعلماؤ په منځ کښې ددغه شپې دعبادت متعلق اختلاف دی او دوه قوله نقل شوي دي:

۱- یو قول دا دی چې په دغه شپه کښې په اجتماعي توګه سره عبادت کول په جماعت کښې مستحب عمل دی لکه خالد بن معدان، لقمان بن عامر او بعضې نورو به په دغه شپه کښې ښه کالې واغوستل، خوش بوی به یې استعمال کړه، سترګې به ئې به رنجو توري کړې او شپه به ئې په جماعت کښې په قیام (عبادت کولو) تیره کړه اسحق بن راهویه په دغه عمل کښې ددوی سره توافق درلوده او په جماعتونو کښې یې په اجتماعي توګه سره عبادت کولو دشعبان په پنځلسمه شپه (برات) کښې بدعت نه بلل. حرب الکرماني په خپلو مسائلو کښې دده قول رانقل کړی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- یو تعداد نور علماء وائی چی: په دغه شپه کښې دماخستن لمانځه نه بعد په خاصه توګه جماعتونوته دلمانځه ادا کولو، قیصبوویلو اودوعا غوښتلو لپاره دخلکو راټولیدل مکروه دی، اما که په انفرادي ډول سره بدون دکوم خاص ملحوظ نه لکه دنورو شپو په شان نفلي لمونځ کوی کراهیت نه لری، دا دامام اوزاعی(رح) قول دی ځوك چی دشام امام، فقیه او پوه عالم ؤو، او ان شاء الله تعالی دا دټولو نه صحیح او حقیقت ته نږدی قول دی. ده دخپل کلام په آخر کښې ویلی دی:

دبرات یعنی دشعبان دپنځلسمی شپی دفضیلت په برخه کښې دامام احمد کوم قول نشته دی او داخترونو دشپو په باب چی کوم دوه روایات دهغه نه نقل دی دهغی نه هم په یو روایت کښې داخترونو په شپو کښې په اجتماعی ډول سره عبادت کول مستحب نه دی کنل شوی ځکه چی درسول الله صلی الله علیه وسلم او دهغه اصحابو څخه په دی هکله کوم شی نقل شوی نه دی، او په بل روایت کی ئی ورته مستحب ویلی دی هغه هم لدی امله چی عبدالرحمن بن یزید ابن الاسود چی تابعی ؤ دغه فعل ئی کړی ؤ، همدارنګه دشعبان په پنځلسمه شپه کښې دخاص قسم عبادت په باره کښې درسول الله صلی الله علیه وسلم او

(c) ketabton.com: The Digital Library

صحابه کرامونه کوم شی ثابت   دی صرف دومره قدری ثابته ده چی دتابعینو یوی ډلی کوم چی دشام دفقهاؤ د جملی څخه ؤو داعمل یی کاؤ دحافظ ابن رجب دکلام مقصد پائی ته ورسیده.

دا دده لخوا په دی حقیقت باندی تصریح کول دی چی درسول الله صلی الله علیه وسلم څخه او همدارنګه دصحابه رضی الله عنهم نه دشعبان دمنځنی شپی دفضیلت په باب کوم ثبوت نشته.

هغه رأی چی امام اوزاعی(رح) اختیار کړی ده او په انفرادی شکل سره یی دافرادو عبادت کولو ته په دغه شپه کښی مستحب ویلی دی او بیا حافظ ابن رجب هم دغه قول غوره کړی دی، داغریب او ضعیف قول دی، ځکه دکوم شی مشروعیت چی په صحیح دلائلو ثابت نه وی نو مسلمان دپاره ددغسی عمل دکولو جواز نشته، ان که هغه یواځی کوی او که دنورو سره ئی په جمعه کوی پټ ئی کوی او که ښکاره ئی کوی، ځکه درسول الله صلی الله علیه وسلم داقول چی فرمائی: (من عمل عملا لیس علیه امرنا فهورد) عام دی، همدارنګه دلائل چی په رد دبدعاتو کښی وارد دی او خلك دبدعاتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکولو څخه منع کوی عمومیت لری.

امام ابوبکر طراطوشی رحمه الله په خپل کتاب (الحوادث والبداع) کښی ویلی دی: ابن وضاح دزید بن اسلم څخه روایت کوی چی ده وویل: (مونږ دخپلو فقهاؤ او مشائخو نه هیڅ څوك داسی ندی لیدلی چی د شعبان دپنځلسمی شپی خاص قسم اهتمام ته ئی توجه کړی وی او فضیلت ئی ورله بیان کړی وی او نه ئی دمکحول حدیث ته کوم التفات کاؤ او نه ئی دغه شپه په نورو شپو باندی غوره او بهتره گڼله.

ابن ابی ملیکه ته چا وویل: زیادالنمیری وای چی دشعبان دپنځلسمی شپی دعبادت اجر او ثواب دلیلة القدر داجر او ثواب سره برابر دی (فقال لو سمعته وبیدی عصا لضربته، ویئی ویل: که ځما په لاس کښی امسا وای او داخبره می ترینه اوریدلی وائی نو خامخا به می پری وهلی وی، «زیاد» یو قیصه خوان شخص ؤ چی قیصی به ئی بیانولی.

علامه شوکانی رحمه اللّٰه په (الفوائد المجموعه) کښی داسی ویلی دی: یا علیُّ من صَلّی مائة رکعةٍ لیلة النصفِ من شعبان یقرأ فی کل رکعةٍ بفاتحةِ الکتاب وقل هو اللّٰه احد عشر مرات الاّ قضی اللّٰه له کل حاجة... الخ «ای علی چاچی دشعبان

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پنځلسمه شپه کښې يوسل رکعاتونه لمونځ وکړو او په هر رکعت کښې يوولس ځلې فاتحه (الحمد) او قل هو الله احد (سورت اخلاص) ولولي، ټول حاجتونه به ئې الله پاك پوره کړي» دغه روايت بې له شکه موضوعي دی او رجال يعنې راويان يې ټول مجهول دي. داحديث دويمه او دريمه طريقه هم روايت شوي دي خوټول موضوعي دي او روات ئې مجهول دي او په مختصر کښې ويلي دي: (حديث) (صلوة نصف شعبان باطل) يعنې دغه دشعبان د پنځلسمي (منځنۍ شپې) دفضيلت حديث باطل دی، او په ابن حبان کښې دحضرت علي رضي الله عنه حديث (اذا کان ليلة النصف من شعبان فقوموا ليلها وصوموا نهارها) يعنې کله چې دشعبان پنځلسمه شپه وي نو په شپه کښې يې عبادت وکړي او په ورځ کښې يې روژه ونيسي، ضعيف دی او دديلمي او ځنو نورو په نزد باندې موضوعي دی او په درې واړه طريقو کښې يې ټول راويان مجهول او ضعيف دي. همدغه راز دی وای ده دولس رکعاتونو والا روايت چې ديرش کرتې سورت اخلاص لوستل پکښې راغلي دی، او همدارنګه دڅوارلس رکعاتونو والا روايت دواړه موضوعي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دفقهاؤ يوجماعت لكه صاحب داحياء دځنو نورو په شمول
او همدارنګه بعضی مفسرين په دغه حديث باندی تيروتی دی
او دشعبان دپنځلسمی شپی دلمانځه متعلق يی په مختلفو طريقو
سره روايتونه نقل کړی دی، حال داچی ټول باطل او موضوعی
دی،او دا دحضرت عائشی ام المؤمنين رضی الله تعالی عنها
دهغه حديث سره کوم چی ترمذی روايت کړی دی او پکښی
درسول کريم صلی الله عليه وسلم بقيع ته تلل او په نيمه شپه
کښی ددنيا اسمان ته درب العزت نزول چی دبنی کلب دميږو د
وړيوو څخه زياتو خلکوته بخښنه او مغفرت کول ذکر* دی
منافات نه لری ځکه چی دخبرو او بحث موضوع دشعبان
دپنځلسمی شپی ددغه خاص قسم صلوت اوعبادت په برخه
کښی ده، سره له دی چی دعائشی ام المؤمنين رضی الله تعالی
عنها په دغه حديث کښی ضعف او انقطاع هم ده، او حديث
دعلی رضی الله عنه چی ددغه شپی دقيام (عبادت) په باب
مخکښی ذکر شو او دتير شوی تحقيق له مخی پکښی ضعف هم
دی ددغه ډول لمانځه دبطلان سره منافات نه لری- انتهی
المقصود-

حافظ عراقی ويلی دی: هغه حديث چی دشعبان دمنځنی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې ددغه لمانځه متعلق روایت شوی دی موضوعی او په رسول الله صلی الله علیه وسلم باندی دروغ ویل دی.

امام نووی په کتاب (المجموع) کښې ویلی دی: (الصلوة المعروفة بصلوة الرغائب وهی اثنتاعشرة رکعة بین المغرب والعشاء... الخ یعنی درجب دمیاشتی دلومړی جمعی داولی شپې دماښام اوماخستن ترمنځ لمونځ چې دولس رکعتونه دی او په صلوة الرغائب سره شهرت لری، او دشعبان دمنځنی (پنځلسمی) شپې لمونځ چې تقریبا یوسل رکعتاته دی، دا دواړه لمونځونه بدعت او ناروا دی، اګر چه په قوت القلوب او احیاء علوم الدین کتابونو کښې یی یادونه شوی ده، خو ښکار دادی چې نه په دی څوك وغولیږی او نه په هغه حدیث څوك تیروخوری چې په دغه دواړه کتابونو کښې ذکر شوی دی ځکه چې دا ټول باطل او بی اساسه دی.

او بعضی ائمه چې ددغه مسئلې دحکم متعلقورباندی اشتباه راغلی ده او ددغه شپو ورځو په باب یی داستحباب حکم کړی دی او رسالی یی لیکلی دی. دا ددوی غلطی ده څوك دی وریاند نتیرنه وځی.

امام ابوعبدالرحمن بن اسماعیل المقدسی په دی برخه کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوارزښت ناك كتاب ليلكي دي او ددې دوارو دبطلان په هكله يې پكښې مطالب په ډير اوچت انداز سره ځائې په ځاى كړي دي، دغه راز دنورو علماؤ اقوال زښت زيات موجود دي خو مونږ په دې خاطر چې خبره ډيره اوږده نه شي رانقل مونكړل، او ښائې هغه څه چې مونږ يې مخكښې يادونه وكړه دحقيقت معلومولو لپاره كافي او قناعت بخښونكي وي.

د ذكر شوو آياتونو نبوي احاديثو او دعلماؤ او پوهانو دتحقيق او كلام څخه دحق پلټونكو لپاره دا په ډاګه شوه چې دشعبان دمياشتي په منځنۍ شپه كښې دلمانځه او نورو اعمالو داجراء كولو لپاره مجلسونه ترتيبول، او ورځې له يې دروژې نيولو لپاره تخصيص وركول دزياتره علماؤ په نزد باندې بدعت او ناروا دي او په سپيڅلي شريعت كښې د هغې كوم ثبوت او اصل نشته بلكښې داهغه قسم عمل دي چې دصحابه ؤ رضي الله عنهم دزماني څخه وروسته په اسلام كښې اضافه سوي دي او د الله تعالى دغه قول چې فرمايي: (اَليَومَ اَكمَلتُ لَكُم دِينَكُم) او په دغه معنى سره نور آياتونه. او همدارنكه داقول دنبي اكرم صلى الله عليه وسلم چې فرمائي: (من احدث في أمرنا هذا ماليس منه فهورد) او دغه ډول نور احاديث په دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسئله کښې او نورو مسائلو کښې دحق پیروانو لپاره کفایت کوی.

په صحیح مسلم کښې دابوهریره رضی الله عنه څخه روایت دی چی رسول الله صلی الله علیه وسلم ؤفرمایل:

(لاتخصوا لیلة الجمعة بقیام من بین اللیالی ولاتخصوا یومها بالصیام من بین الایام الا ان یکون فی صوم یصومه احدکم) [١].

نو که چیرته په شپو کښې کومه شپه دعبادت دپاره خاص کول جائز وائی نو دټولو څخه دجومی دشپې تخصیص بهتر اوغوره ؤ ځکه د رسول الله صلی الله علیه وسلم دسینې احادیثو نه دجومی دورځې فضیلت ثابت دی خو کله چی رسول الله صلی الله علیه وسلم دجومی دورځې تخصیص منع کړی دی نو د نورو ورځو تخصیص په طریق اولی سره ناجائز او ناروا دی. بناءً دعبادت لپاره دهیڅ شی تعین او ټاکل جواز نلری مګرداچی کوم سیې دلیل په تخصیص دوخت او زمانی باندی

١- په شپو کښې دجومی شپه دقیام او عبادت لپاره مه ټاکی او په ورځو کښې دجومی ورځ دروژې نیولو دپاره مه تخصیصه وی مګر داچی یوکس مو دجومی نه مخکی ورځ روژه نیولی وی نو بیا ورسره دجومی دورځې روژه نیول باك نلری.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وجود ولري. دليلة القدر او رمضان په مبارکو شپو کښې چې قيام يعني عبادت کول مشروع امر ؤ نو رسول الله صلى الله عليه وسلم دهغې خبرورکړ او خپل امت ته ئې په دغو شپو کښې دعبادت دفضيلت پر باب بيان وکړ او په خپله ئې هم دغه فعل انجام کړ دبخاري او مسلم حديث چې رسول الله صلى الله عليه وسلم پکښې فرمايلي دي: (من قام رمضان ايمانا واحتسابا غفرالله له ماتقدم من ذنبه) [١] په دې باندې دلالت کوي.

نوکه چيرته دشعبان دمياشتې دپنځلسمې شپې يا درجب دلومړۍ جومې او له شپه اويا داسراء او معراج د شپې تخصيص د خاصو مراسمو، محفلونو يا دکوم عبادت لپاره جائز او مشروع امر وی نو خامخا به رسول الله صلى الله عليه وسلم خپل امت ته په دغه برخه کښې هدايت ورکړی وای. او يا به ئې په خپله کړې وی، او که رسول الله صلى الله علين وسلم داكار په خپله کړی وی نو صحابه کرامو رضی الله عنهم به خامخا

١- چاچې درمضان په شپو کښې محضې دايمان او ثواب په خاطر قيام (عبادت) وکړ ، نو الله پاك به ورته ټول ګناهونه معاف کړی او چاچې دليلة القدر په شپه کښې خالص دايمان او ثواب په نيت عبادت وکړ الله پاك به ورته دټولو مخکنی ګناهونو بخښنه وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

امت مسلمه ته دهغی نقل او بیان کاۋ او پټ به یی نه پریښوده ځکه صحابه کرام د انبیاء علیهم السلام نه بعد بهترین او ناصح ترین د خلکو دی الله پاك دی درسول الله صلی اللهّ علیه وسلم د اصحابه نه راضی شی او الله پاك دی دوی راضي او خوشحاله کړی.

د علماؤ دکلام څخه چی مخکښنی تیرشو دامعلومه شوه چی رسول الله صلی الله علیه وسلم او دهغه اصحابو رضی الله عنهم څخهدرجب داولی جومی دلومړی شپی او د شعبان د منځنی شپی د فضیلت په باب کوم دلیل نشته نو دا ثابته شوه چی ددغو شپو ددرناوی په خاطر خاص قسم محافل او مجلسونه جوړه ول بدعت او ناروا دی، په همدغه ترتیب درجب اوه ویشتمه شپه چی ځینی خلك ئی داسراء او معراج شپه بولی دعبادت دپاره خاص کول جواز نه لری لکه څنګه چی د تیر شوو دلائلو دمخی ددغه شپی داهتمام په مناسبت محفلونه جوړول جواز نلری، او دعلماؤ سَبِی قول دادی چی دغه شپه پته ده چاته معلومه نه ده، او چاچی ویلی دی چی درجب اوه ویشتمه شپه د «معراج» شپه ده دایو باطل قول دی او په سَبِی احادیثو کښنی ددی کوم اساس نشته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مونږ. دالله پاك څخه سوال کوو چې مونږ او ټولو مسلمانانوته په مسنونه طریقو باندی دثبات او عمل کولو توفیق راکړي او دهغو طریقو څخه مو وساتي چې درسول الله صلی الله علیه وسلم دطریقو پرخلاف دی.

وصلی الله تعالی علی عبده ورسوله نبینامحمد وعلی اله وصحبه اجمعین.

(c) ketabton.com: The Digital Library

التحذيــــر
من البدع

تاليف سماحة الشيخ

عبدالعزيز بن عبدالله بن باز

(بلغة البشتو)

(c) ketabton.com: The Digital Library

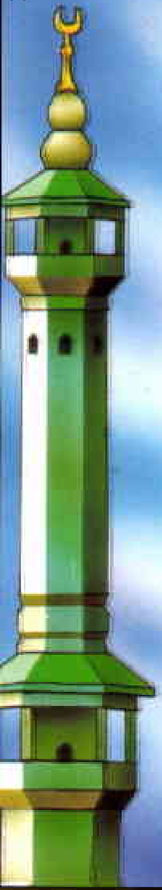

التحذيـــر من البـدع

تاليف سماحة الشيخ
عبدالعزيز بن عبدالله بن باز

(بلغة البشتو)

المملكة العربية السعودية
المكتب التعاوني للدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بأم الحمام
تحت إشراف وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد
ت: ٤٨٢٦٤٦٦/٤٨٨٤٤٩٦ فاكس ٤٨٢٧٤٨٩ - ص.ب ٣١٠٢١ الرياض ١١٤٩٧

بشتو
٢٩

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library